NORAKSTS
Lieta Nr.A42778208
SKA-40/2012

S P R I E D U M S

Rīgā 2012.gada 6.februārī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore J.Briede
senators A.Guļāns
tiesnese L.Slica

piedaloties pieteicējas SIA „OK Īpašumi" pārstāvim *J.P.*,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim *A.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „OK Īpašumi" pieteikumu par pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas atmaksu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 18.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA „OK Īpašumi" lūdza Valsts ieņēmumu dienestu atmaksāt pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu 46 500 latus, kas izveidojusies no 2007.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim sakarā ar piebraucamā ceļa būvi pieteicējai piederošam tirdzniecības centram.

Valsts ieņēmumu dienests attiecās atmaksāt pārmaksu, norādot, ka pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās uzrādītais priekšnodoklis nav saistāms ar pieteicējas apliekamo darījumu nodrošināšanu.

[2] Pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas atmaksu, un Administratīvā rajona tiesa ar 2010.gada 3.marta spriedumu apmierināja pieteikumu.

Tiesa konstatēja, ka pieteicēja ir uzcēlusi tirdzniecības centru uz sev piederoša zemesgabala Ogrē, kas atrodas autoceļa A6 tuvumā. Tāpat pieteicēja izbūvējusi piebraucamo ceļu, kas savieno A6 šoseju ar tirdzniecības centru. Izbūvētais ceļš ir tieši saistīts ar pieteicējas tirdzniecības centru un nodrošina tā ikdienas darbību. Apstāklis, ka ceļš atrodas uz pašvaldībai piederošas zemes un to var izmantot arī citas personas, nemaina apstākli, ka ceļš nodrošina pieteicējas tirdzniecības centra saimniecisko darbību. Tādējādi ieguldījumi piebraucamā ceļa būvniecībā ir attiecināmi uz pieteicējas saimniecisko darbību, un pieteicējai pienākas pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas atmaksa.

[3] Izskatījusi lietu apelācijas kārtībā, Administratīvā apgabaltiesa ar 2011.gada 18.aprīļa spriedumu apmierināja pieteikumu. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējas veiktie darījumi ir tieši saistāmi ar pieteicējas saimnieciskās darbības (ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu) nodrošināšanu, attiecīgi – vai pieteicējai saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 12.panta vienpadsmito daļu ir tiesības uz pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas atmaksu.

[3.2] Atbilstoši Senāta un Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai tiesības uz pārmaksas atmaksu pastāv, ja nodokli attiecīgajā periodā nav bijis jāmaksā (jo prece vai pakalpojums nav realizēts), taču nodokļa maksātājs ir veicis darījumus savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai un atskaitījis priekšnodokli. Priekšnodoklis ir atskaitāms, ja tas ir apliekama darījuma nodrošināšanai nepieciešamo izmaksu sastāvdaļa, savukārt šīs izmaksas varētu tikt iekļautas attiecīgo preču vai pakalpojumu pārdošanas cenā.

[3.3] Kā pamatoti konstatējusi pirmās instances tiesa, pastāv saikne starp pieteicējas veiktajiem priekšnodokļa atskaitījumiem un tās saimniecisko darbību. To apliecina lietā esošie pierādījumi - pieteicējai izsniegtā būvatļauja, vienošanās par sadarbību starp Ogres novada domi un pieteicēju, līgums par celtniecības darbu veikšanu, darbu pieņemšanas-nodošanas akti, rēķini par veiktajiem būvniecības darbiem, Uzņēmumu reģistra sniegtā informācija par pieteicējas darbības veidiem, kas ir saistīti ar sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanu un pārvaldīšanu. Līdz ar to

secināms, ka ceļa, kuru finansē pieteicēja un kurš ir nepieciešams, lai tiktu nodrošināta piekļuve tirdzniecības centram, izbūve ir vistiešākajā veidā saistīta ar pieteicējas saimniecisko darbību.

[4] Valsts ieņēmumu dienests iesniedza kasācijas sūdzību, norādot tālāk minētos argumentus.

[4.1] Apgabaltiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicēja 2007.gadā nav veikusi ar pievienotās vērtības nodokli apliekamus darījumus. Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā, ka izbūvētais piebraucamais ceļš nav vienīgā piebrauktuve tirdzniecības centram. Tiesa nav ņēmusi vērā arī to, ka piebraucamais ceļš tiek izmantots arī tuvējās degvielas uzpildes stacijas saimnieciskajā darbībā. Nav ņemts vērā arī tas, ka piebraucamais ceļš izbūvēts uz pašvaldībai piederošas zemes. Neņemot vērā minētos apstākļus, apgabaltiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 103.pantu.

[4.2] Apgabaltiesa nav piemērojusi Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktu, likuma „Par autoceļiem" 1.panta otro daļu un likuma „Par pašvaldībām" 15.panta 2.punktu. No minētajām normām izriet, ka izbūvētais ceļš ir pilsētas iela, kura uzturēšana ir pašvaldības funkcija.

[4.3] No minētā izriet, ka pieteicējas veiktie priekšnodokļa atskaitījumi ir saistīti ar pašvaldībai piederoša koplietošanas objekta (publiska ceļa posma) izbūvi un tiem nav saistības ar pieteicējas saimniecisko darbību. Šādos apstākļos saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 12.panta vienpadsmito daļu atsakāms atmaksāt pieteicējai pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu.

[4.4] Apgabaltiesa nav piemērojusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā noteikto nodokļu maksātāja pierādīšanas pienākumu. Apgabaltiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicēja nav pierādījusi piebraucamā ceļa saistību ar tirdzniecības centru.

[5] Tiesas sēdē Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvis uzturēja kasācijas sūdzību, pieteicējas pārstāvis to neatzina.

Motīvu daļa

[6] Senāta ieskatā, nepamatots ir kasācijas sūdzībā ietvertais pārmetums tiesai, ka tā nav ņēmusi vērā, ka pieteicēja nav veikusi ar pievienotās vērtības nodokli apliekamus darījumus. Tiesa šo argumentu ir analizējusi, ņemot vērā gan Senāta, gan Eiropas

Savienības Tiesas judikatūrā izteiktās atziņas (*īsu atreferējumu sk. šā sprieduma 3.2.punktā*). Senāts atzīst tiesas izdarītos secinājumus par pamatotiem.

[7] Senāta ieskatā, tiesai nebija jāņem vērā apstāklis, ka izbūvētais piebraucamais ceļš nav vienīgā piebrauktuve tirdzniecības centram un ka piebraucamais ceļš tiek izmantots arī tuvējās degvielas uzpildes stacijas saimnieciskajā darbībā, kā arī, ka piebraucamais ceļš izbūvēts uz pašvaldībai piederošas zemes un ka tas ir pilsētas iela, kuras uzturēšana ir pašvaldības funkcija.

Senāta ieskatā, ir pietiekami, ka tiesa secinājusi, ka izbūvētais ceļš ir tieši saistīts ar pieteicējas uzbūvēto tirdzniecības centru un nodrošina tā ikdienas darbību. No lietas materiāliem neizriet, ka izbūvētais piebraucamais ceļš būtu nesaimnieciska darbība, kas veikta, lai slēptu kādus citus darījumus vai fiktīvs mehānisms, kam nav nekādas saistības ar saimniecisko realitāti un kas izmantots tikai tāpēc, lai saņemtu nodokļu priekšrocības.

[8] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka apgabaltiesa nav piemērojusi likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā noteikto nodokļu maksātāja pierādīšanas pienākumu. Apgabaltiesa nav ņēmusi vērā, ka pieteicēja nav pierādījusi piebraucamā ceļa saistību ar tirdzniecības centru.

Senāta ieskatā, apgabaltiesa ir vērtējusi pierādījumus, kas ir lietā – pieteicējai izsniegto būvatļauju, vienošanos starp Ogres novada domi un pieteicēju, līgumu par celtniecības darbu veikšanu, pieteicējas veiktos rēķinus – un attiecīgi ir secinājusi, ka ir pierādīta piebraucamā ceļa saistība ar tirdzniecības centru. No tiesas sprieduma izriet, ka šis pierādījumu klāsts ir bijis pietiekams un nekas vairāk pieteicējai nebija jāpierāda.

Tādējādi arī šis kasācijas sūdzības arguments ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 18.aprīļa spriedumu, bet Valsts ieņēmumu dienesta kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	J.Briede
Senators	*(paraksts)*	A.Guļāns
Tiesnese	*(paraksts)*	L.Slica

NORAKSTS PAREIZS

Senatore J.Briede

Rīgā 2012.gada 6.februārī